

Monumentnummer*: 531511

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **27 september 2013**
Kadaster deel/nr **82671/126**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Maarssen		Stichtse Vecht		Utrecht			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Straatweg	8			3604 BB	Maarssen		
Straatweg	10			3604 BB	Maarssen		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Maarssen		A					5372
Maarssen		A					5146

Omschrijving**

Cluster 25. Dubbele Sluiswachterwoning.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

DUBBELE SLUISWACHTERSWONING als onderkomen van (de gezinnen van) een tweetal beambten voor de bediening van de schutsluis tussen de Vecht en het Merwedekanaal, dat in de late jaren '30 van de 20ste eeuw is verruimd tot het huidige Amsterdam-Rijnkanaal. De sluiswachterswoning (Straatweg 8-10), uit 1891, is opgetrokken in neorenaissancestijl en werd gebouwd in opdracht van Rijkswaterstaat. De indeling van het interieur is deels gewijzigd. De kapconstructie is oorspronkelijk. Achter het pand bevindt zich een dubbel schuurtje uit 1891 met tuitgevels en een luik in de topgevel.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Ten oosten van de schutsluis gelegen en met de daknok parallel hieraan gesitueerde DUBBELE SLUISWACHERSWONING uit 1891, uitgevoerd in neo-Hollandse renaissancestijl. De dubbele, geschakelde woning is in baksteen (in kruisverband met spouw, met uitgemetseld trasraam en knipvoeg) opgetrokken vanuit rechthoekige plattegrond. Het vrijstaande, deels onderkelderde bouwvolume bestaat uit één bouwlaag met een met gesmoorde kruispannen gedekt zadeldak. In beide dakvlakken bevindt zich een gemetselde schoorsteen. De gevels worden geleed door gecementeerde en wit geschilderde banden en hoekstenen. De rechtgesloten vensters en deur in de eerste bouwlaag zijn uitgevoerd met boogvelden met meerkleurig siermetselwerk onder een rondboogvormige ontlastingsboog met gecementeerde blokken en sluitstenen. De houten T-schuiframen van de dienstwoning hebben natuurstenen lekdorpels en houten paneelluiken. De zesassige, symmetrisch ingedeelde voorgevel (westzijde) bevat twee entrees met natuurstenen stoep, strokendeur met smeedijzeren hang- en sluitwerk en bovenlicht. Aan weerszijden van elke entree is een venster gezet. De langsgevels worden afgesloten door een fries van uitkragend siermetselwerk en uitgemetselde gootklossen met daartussen een meerkleurige reeks van (gele verblendstenen) kruisvormen met daarboven een geprofileerde houten gootlijst. De kopgevels (zuid- en noordgevel) zijn trapgevels met gestuukte geprofileerde dekplaten. In iedere topgevel bevindt zich een gemetselde, uitkragende gevelmakelaar met een segmentboogvormig fronton ter bekroning. Aan de zuidzijde is hierop een smeedijzeren windvaan aangebracht. Deze gevels bevatten één venster en in de top bevindt zich een rechtgesloten venster met hanenkam en een houten stolpraam. Aan de zuidzijde is dit raam vervangen. Er zijn smeedijzeren sierankers toegepast. De achtergevel bevat in het midden twee vensters. Links en rechts is tegen deze gevel een aanbouw onder lessenaarsdak gezet. Deze heeft aan de buitenzijde een deur en aan de binnenzijde een klein venster. De oostgevel van de aanbouw is blind. Het gemetselde patroon onder de gootlijst aan de achterzijde is vergelijkbaar met dat van de voorgevel, maar bij de achtergevel is de gele verblendsteen niet toegepast.

Waardering

De DUBBELE SLUISWACHERSWONING van het Complex Sluis Amsterdam-Rijnkanaal-Vecht is van algemeen belang vanwege:

- * Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd. Tevens als uitdrukking van en herinnering aan de geschiedenis van het Amsterdam-Rijnkanaal (Merwedekanaal) en in het bijzonder de waterverbinding met de Vecht.
- * Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als voorbeeld van een aan de militair-strategische bouwkunde gerelateerde uiting van historische waterbouwkunde dienende als sluiswachterswoning bij de schutsluis in neo-Hollandse renaissancestijl, gebouwd in opdracht van Rijkswaterstaat.
- * Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex. Verder vanwege de visuele en functionele relatie met het kanaal en de Vecht.
- * Het onderdeel is representatief (karakteristiek) omdat het nog steeds de meeste fysieke onderdelen en kenmerken vertoont die destijds tot bouw aanleiding waren.
- * Het onderdeel is goed bewaard omdat het een goed herkenbaar en grotendeels gaaf voorbeeld is van een bij een schutsluis ingerichte dienstwoning.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Bijgebouwen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument